

ಕೊಟ್ಟರೆ ನನವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಪತ್ರಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವುಗಳು ದಯಮಾಡಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ನಾನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆವರು, ಮಂಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ರಾಜ್.—ಮಂಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಲ್ಲ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಅಲೋ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸೂಪಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಮಳೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಗ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ನೇಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ (ಗುರ್‌ಖಾಲ್‌ಕಲ್).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಆರ್. ಡಿ. ಒ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಂದ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಚುನಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಆಗುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇನ್ನಿತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಇದೆ ಆದ ಕಾರಣ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಇನ್‌ವಾಲ್ಯ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರನ್ನು ಚೀರ್‌ಮನ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ವಾದ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ತಾಸ ಕರನ್ನು ಕಮಿಟಿಯ ಚೀರ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ೫೦ರಷ್ಟು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವವರೆಗಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಅದರೊಳಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪರೇ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಬರಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ನಾವು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರವತ್ತಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸ ತಕ್ಕಂತಹ ಹೊಣೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್, ರವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ಬೇಡಾರಂ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ಪೊಸ ಅಫೀಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಇದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಪೊಸ ಅಫೀಸ್ ಕೆಲಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಪೊಸ ಅಫೀಸ್ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಸಂಯಮದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆ ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆ ಇದ್ದರೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಏನು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರುವುದು ಜೂನ್ ಅಥವಾ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ಅದರೊಳಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಜನರ ವಂಶಸ್ಥಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಭಾವನೆ ಏನಿದೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ? ಇದು ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯ ವಂಶಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ವಹಿಸಿ ನಿಯಮ ಷಿಫ್ಟರ ಫೋರ್ಟಿಫೋಲಿಯೋ ಇದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಷಿಫ್ಟರ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿ ಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಯಾರಾದರೂ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮ್ಮದು. ತಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಸುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನೇರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಹಳೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗಲಿ ಸ್ವಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್

ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡ ರವರಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಅನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ತರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆಂದಾದ್ದರಿಂದ, ಪೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯತ ಈಗ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಎಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಕಾಂಪೋಸಿಷನ್ ಏನಿರುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಅದರ ಫಂಕ್ಷನ್ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಜನತಾ ಹೌಸ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಊರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರೇ, ಈಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ್ ಸಿಂಗ್.—ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅವರ ಹಿತಮಾರ್ಗವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಡಿಫಿನೇಷನ್ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದಾಗ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ್ ಸಿಂಗ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರೂ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಮತ್‌ನ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ಇದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನ ಬಳಿದು ಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಜನ ನಿಮಗೆ ಮನ ಬಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಹೊಂಕಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದಯಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಿಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬೇಡವೇ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.—ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದಂತಹ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಾವು ಅವುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.—ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಯಮ ಷಿಫ್ಟರ ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ನಿಯಮ ಷಿಫ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಟ್ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಉಂಟು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುರಾವೆಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ಇರದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಮ ಷಿಫ್ಟರ ಪ್ರಕಾರ ಇದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಪದೇ ಪದೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಿಯಮ ಷಿಫ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೂಡ ಫಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಾರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಜಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಪಾರಿಷಿ ಮ್ಯಾಟರ್. ಈ ಸದನ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಬುನಲ್ಸ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವಾಗ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂ, ಹೀಗೆ ಹಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂ, ಎಂದು ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನೀವು, ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಿಮಗೆ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿನೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ, ಕೇಳತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ.—ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಮಾನ ಬರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ.—ನಿಯಮ ಷಿಫ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ? ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂ, ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾದರೆ ಹೇಗೆ ?

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ. (ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ತಾವು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೋ ಡೈವರ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕಡೇ ದಿವಸ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡೆಯೂರಪ್ಪ. (ಶಿಕಾರಿಪುರ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಡಿದ್ದು ಅಂದರೆ ಲಿನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಫಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ವೇಪರ್ ಟೆಟ್ ಆಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಮಲ್ಟೀಶ್ವರಂಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬಂದೆ ಒಂದೊಂದು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಫೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದು ಅದರ ನನಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೊಶ್ಚನ್ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ.—ಇವತ್ತು ಕೊನೆಯ ದಿವಸ, ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡೋಣ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ನಾವು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೌಸ್ ಅಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೩೩೪ನೇ ನಿಯಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಾವು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದ ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅದೆಯಾವುದೇ ಇರಬಹುದು, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಇರಬಹುದು ಸಿ.ಪಿ.ಐ. ಇರಬಹುದು ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ. ಇರಬಹುದು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬಹುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಐ ಇರಬಹುದು ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿ ಕೊಡದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರಾಗಲೀ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೈನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಫೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಯಿತು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ ಎಂದರೆ ಹೀಗೇ ಹೋಗಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಕಂಪಲ್ ಮಾಡಲೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆ. ಇವರು ಯಾವಾಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ಕೊನೆಯ ದಿವಸ, ಕೊನೆಯಕಾಲಕ್ಕೆ ತಾವು ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರೇ ಎನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರ ಸೀಟ್ ಇಲ್ಲಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿದೆ ನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆತಂಕವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಔಧಾರ್ಯದ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ; ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಔಧಾರ್ಯ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಆತಂಕ ಆಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರೇ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಏಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಎದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರನ್ನು ಏಳಿಸಲೇಬೇಕು, ಅಂತವರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ? ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಸಿಷನ್ ಏನು ಏನ್ನುವುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ, ನನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ನನಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸದೇ ಇರಬಹುದು, ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕೂ ಇದೆ, ಅವರೂ ಸಹ ಹುಂಗಾಮಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಏನೋ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಉಂದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನೀವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಯಿಂದ ನೇರವಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲೇಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕಂತಹಕ್ಕು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾಲು ಹಾಕಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದವರೇ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಯಮ ಷಿಫರ ಕೆಳಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೊಲ್ಡ್ ಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಸಮಯ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ, ಆಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಸೋಮವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಜೆಸ್ಟರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತು ಮುಗಿಯಲೇ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿಬಿಡದ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಇದು ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಾಗಲೀ ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕೋ ? ಷಿಫರ್ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ನಾವು ಸಂಮಾನೇ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಹಲವಾರು ಸಲ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳಂ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ರೀತಿ ಗೊಂದಲವೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಡೆದರೂ ಕೂಡ ಸಂಮಾನ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯ ಕೇಳತಕ್ಕಂತವರು, ಧರ್ಮ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥವರು ನೀತಿ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥವರು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಿರ್ಗಿಯವರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಿರ್ಗಿ.—ಆ ಮಾತು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇದ್ದರು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಡಿಫರೆ ಕೆಳಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ವಿನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಡ್ಡಿಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೂಡ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಬಿರ್ಗಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೂ ಹಿಂದೆ ಡಿ.ಎಲ್.ಆರ್.ಸಿ, ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅವರೇ ತೆಗೆದರು. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವರನ್ನು ಹಾಕಿದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಜಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಡಿಫರೆ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾವಿನ್ನೂ ಸದನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು. ನಮಗೂ ಆ ರೀತಿಯ ಆವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನೀತಿನಿಯಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡಿಫರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಡಿಫರೆ ಪ್ರಕಾರ ಇವೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಜಯಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವಿನ್ನೂ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರನ್ನೂ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಿಸರಿ ಕಮಿಟಿ, ಡಿಎಲ್‌ಆರ್‌ಸಿ, ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ದಾಖಲೆಗಳು

ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರಾಠ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೂ, ನೀವು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಡಿ.ಎಲ್.ಆರ್.ಸಿ. ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಿಂದೆ ಡಿ.ಎಲ್.ಆರ್.ಸಿ. ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ಸೇರಿ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಾಸಕರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೂ ಶಾಸಕರು ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಾಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬಿಡಾಪುರದಿಂದಲೇ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ.

೪-೩೦ ಸಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೦೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವೇ ಅದರ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ನಿಯಮದಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನಂದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಕಿದರು, ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆವೆ. ಉಳಿದ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು. ಬೇಕಾದರೆ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ಧರಣಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಧರಣಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಈಗ ಪೂರ್ತಿ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನೀವುಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಧರಣಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ೪೦ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಆ ದರಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇಶಮುಖ್ ರವರನ್ನು ಟೀಚರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಆಗ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯಾ ಗಡಾನನ ಶರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇತರೇ ಶಾಸಕರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ ಹಾಕಿದ್ದೇವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನೀವು ಇದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಶಾಸಕರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಶಾಸಕರು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್‌ವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ನೀವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ನಾವೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮುಂದೆ ಜೂನ್ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗೂ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಇತರೇ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ವೆಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಾವ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೂಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಿಂದೆ ನೀವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಲಿಬರಲ್ ಆಗಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಯಲ್ಪುರ್ಗಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಂಡಿಯಂವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ “ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯ”ಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ (ಯಲ್ಪುರ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪುರಸಭೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಲ್ಪುರ್ಗಿ (ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯಂವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದೆಯೇ ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ನೀಡುವರೇ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಯಲ್ಪುರ್ಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ “ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯ” ಕಟ್ಟಿಸಲು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಹಿಂದಿನ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ? ಯಾವಾಗ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಿರಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೀಲರಿಡ್ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಲ್ಪುರ್ಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೭೫೫೦ ಇದ್ದು ಈಗ ೮೫೦೦ ಆಗಿದೆ. ಯಲ್ಪುರ್ಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮಂಟಿ ೨೦೦೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಬಾವಿ, ಏರು ಬಾವಿ ಮತ್ತು ೧೩ ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಜಲಸಂಗ್ರಹಾರಗಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಯೋಜನೆ, ೧೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪುರಸಭೆಗೆ ತಾರೀಖು ೨೭-೬-೧೯೭೨ರಂದು ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುರಸಭೆಯವರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೀಲರಿಡ್ ಕ್ಷೇಮ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು